

A lakáskörülmények javításáról

A lakáskörülmények javítására — mint elsőrendűen fontos társadalompolitikai feladatra — a vállalatok ezidáig kellő figyelmet fordítottak. Az V. ötéves tervben, több mint 211 millió forintot — a szociális célokra felhasznált összeg 11,9⁰/₀-át — költötték lakásépítésre, -támogatásra. Lakásépítés-támogatásban részesült évente az összes foglalkoztatottak 2—3⁰/₀-a. A lakástámogatásban érintettek 79,3⁰/₀-a fizikai, 20,7⁰/₀-a nem fizikai dolgozó volt. A támogatásban részesült fiatalok aránya elérte a 39⁰/₀-ot. Az V. ötéves terv lakásfejlesztési programja a következők szerint valósult meg:

	előirányzat	megvalósult	index
— vállalati bérlakás építés, db	85	112	131,8 ⁰ / ₀
— lakás (bérlőkijelölési jog) vásárlás, db	97	91	93,8 ⁰ / ₀
— támogatásban (pénzbeni, természetbeni) részesült, fő	3090	5192	168,0 ⁰ / ₀

Az V. ötéves terv lakástámogatás struktúrája:

	előirányzott	megvalósult
— vissza nem térítendő támogatást kapott	5,5 ⁰ / ₀	6,0 ⁰ / ₀
— lakásépítési kölcsönt kapott	44,9 ⁰ / ₀	39,3 ⁰ / ₀
— természetbeni támogatásban részesült	41,4 ⁰ / ₀	50,8 ⁰ / ₀
— vállalati lakásépítés, bérlőkijelölési jog vásárlása útján jutott lakáshoz	8,2 ⁰ / ₀	3,9 ⁰ / ₀

Az V. ötéves tervben a vállalatok a lakásépítés és vásárlás mellett a kezelésükben levő lakásokból, több mint 100 lakást tettek lakhatóvá, újítottak fel vagy korszerűsítettek.

A VI. ötéves tervben a vállalatok 65 db bérlakás építését és 86 lakás vásárlását tervezték. A korszerűsítésre tervezett vállalati bérlakások száma 315 db. Mintegy 2000 fő dolgozó részesül vállalati (pénzbeni, természetbeni) támogatásban. A középtávú szociális tervekben a lakáskörülmények javítására tervezett összeg meghaladja a 318 millió forintot (51⁰/₀-kal több, mint az előző tervidőszakban).

Az OEE szociológiai bizottsága által végzett és a lakáskérdéssel kapcsolatos reprezentatív vizsgálat főbb megállapításai:

- A vállalatok általában városokban építettek, vásároltak bérlakásokat, (a vállalati lakáspolitikát város-, ill. a gazdaságcentrikusság jellemzi). A lakások építését inkább erdészetekre kellene koncentrálni, a vállalat központjának székhelyén a lakásvásárlásra helyezni a fősúlyt.
- A lakásgondokkal összefüggő feszültségek Budapesten a legnagyobbak, Budapesttől távolodva mindinkább csökkennek.
- A vállalatok elsősorban a kulcsfontosságú, vezetőbeosztású műszaki dolgozók lakásgondjainak megoldásával törődtek.
- A vállalatok 86⁰/₀-ánál voltak kielégítetlen lakásigények. A lakásgond a fiatal, kezdő szakemberek 65⁰/₀-ánál merült fel.
- A lakásprobléma megoldásának várható időhorizontja: 11,8⁰/₀-ának megoldódik 1—2 év alatt, 31,4⁰/₀-ának megoldódik 2—3 év alatt, 56,8⁰/₀-ának hosszabb távon oldódik meg a lakáskérdése.

A lakáskérdés megoldására irányuló egyáltalán nem könnyű munka a mai-nál nagyobb tervszerűséget igényel. Indokolt lenne középtávú vagy hosszabb időtartamra szóló lakásfejlesztési program kidolgozása, szoros összhangban a káderfejlesztési tervekkel.

Dr. Csötönyi József